

Posudek oponenta diplomové práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	BcA. Marcela Očenášová		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimédia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2021/2022
Název práce	Motiv času v tvorbě Hiroshi Sugimota		
Oponent práce	MgA. Ing. Evžen Sobek		

Japonská fotografie je jistě ve světovém kontextu nepřehlédnutelným fenoménem. Stejně jako všechny ostatní aktivity je silně zakořeněna v historických, společenských a kulturních aspektech japonského světa, kterého určující faktory najdeme v náboženství šintó, jehož učení je silně ovlivněno japonskými přírodními reáliemi - životem na izolovaných neklidných ostrovech, neustále konfrontovaných se silou naší planety a jejích přírodních živlů. Tento stav neustálého existenčního ohrožení a jistého osamocení se zásadně promítá do uvažování Japonců a ve svém důsledku přináší nezaměnitelné realizace v tvůrčích oborech, od grafiky a literatury přes design, fotografii až po architekturu a mnohé další...

Tvorba Hiroši Sugimoty je ukázkovým příkladem senzitivity, vycházející z výše uvedených skutečností a řadí ho tak k nezaměnitelným a nepřehlédnutelným solitérům světové fotografie. Marcela Očenášová má k jeho spirituálnímu neotřelému dílu svým mentálním nastavením blízko, a proto se rozhodla pro analýzu toho podstatného, co Sugimotovo dílo definuje – fenomén času. V úvodu textu logicky stručně rekapituluje vývoj japonské fotografie na pozadí historického vývoje Japonska a uvádí ho do světového kontextu, v následující kapitole potom přináší bohatě strukturovaný Sugimotův životopis, který ho jako tvůrce a myslitele plasticky představuje.

Fenomén času prolínající se kontinuálně Sugimotovou tvorbou komentuje Marcela Očenášová v dalších šesti kapitolách, kde analyzuje jeho stěžejní fotografické cykly Předfotografické zařízení na záznam času, Dioramata, Mořské krajiny, Na pláži, Kinosály a Chvála stínu. Z textu je zřejmé, že Marcela Očenášová přistupuje k problematice Sugimotova díla potažmo k filozofickým úvahám na téma čas skutečně zodpovědně – to je patrné z množství informačních zdrojů a odkazů, které text obsahuje. To v sobě ale současně skrývá nebezpečí, že text práce bude až příliš zaplněný parafrázemi cizích myšlenek a názorů na úkor autorského textu. Marcela Očenášová tuto situaci sama také komentuje v závěru textu, kde tuto skutečnost připouští i když s tím, že podobně uvažovala již sama dříve a s texty, se kterými se setkala prakticky pouze souzní a staly se tak přirozeně jeho součástí. Všechny informace i vlastní myšlenky se jí daří uspořádat do logického celku, ale dojem značného množství přeformulovaných názorů z nastudovaných textů přesto přetrvává.

Naopak za autorsky přínosné považují konfrontace Sugimotova díla s fotografiemi či malbami jiných umělců, ve kterých téma času rezonuje – zejména pak fotografie Wolfganga Weiledera, Matthew Pillsburyho a Patrika Griese, kde názorně vyniká rozdíl diametrálně odlišného fotografického jazyka, kterým Sugimoto pracuje. Jeho minimalismus je zde v naprostém protikladu k narativním přístupům evropských fotografů. Diskutabilní je podle mého názoru

zařazení fotografií Pavla Baňky, v jehož souboru Mansfield primárně nejde o fenomén času, ale o vysoce estetizovaný sociologický dokument. Za zajímavější bych považoval konfrontovat se Sugimotem Baňkův soubor Infinity, kde bychom mohli otevřít například otázku přímé inspirace Sugimotovou tvorbou.

Marcele Očenášové se v diplomové práci podařilo téma času v Sugimotově tvorbě zpracovat komplexně, v zajímavých souvislostech, s citem pro detail, a proto přes výše uvedené připomínky doporučuji práci přijmout.

Návrh klasifikace: B – velmi dobře

V Brně dne 9. 6. 2022

.....
podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------